

שנינו במשנה: ומאמתי מטמאין בגדים משיצאו חוץ לחומת העזרה, רבי שמעון אומר משיצית האור ברובן.

וכבר התבאר טעם דברי חכמים בכרייתא הנזכרת, כי מאחר שנאמר בענין פר יום הכיפורים "מחוץ למחנה" פעם אחת בלבד, משמע שמיד כשיוצא מחוץ למחנה שכינה [העזרה] הרי הוא מטמא בגדים.

ומקשינן: ולדעת רבי שמעון [שסובר שאינו מטמא את הבגדים עד שתאחז האש ברובן], האי "מחוץ למחנה" המוזכר בענין פר יום הכיפורים, מיותר הוא! שהרי לדעתו אין בגדי השורף נטמאים [אפילו כשיצא משלושת המחנות] עד שתאחז האש ברובן. ומאי עביד ליה — מה הוא לומד מזה?

ומתרינן: מיבעי ליה, פסוק זה בא לכרתניא בכרייתא:

רבי אליעזר אומר: נאמר כאן בפר יום הכיפורים "מחוץ למחנה", ונאמר להלן בענין פרה אדומה "מחוץ למחנה". שנאמר: "והוציא אותה אל מחוץ למחנה ושחט אותה לפניו" [במדבר יט]. ולמדים זה מזה בגזירה שוה:

מה כאן, שריפת פר יום הכיפורים היתה מחוץ לשלש מחנות [שהרי אנו לומדים את שריפת פר יום הכיפורים מפר העלם דבר של ציבור].

אף להלן שחיטת פרה אדומה שנאמר בה "מחוץ למחנה", היינו חוץ לשלש מחנות.

וכן, מה להלן, בשחיטת פרה אדומה לומדים מהפסוקים שהשוחט עומד במזרחה של ירושלים. (186)

אף כאן פר ושעיר של יום הכיפורים נשרפים במזרחה של ירושלים.

ורבי אליעזר ששנה את הכרייתא הזאת, בעל כרחך סובר כדעת רבי שמעון במשנתנו, ש"מחוץ למחנה" שנאמר בפר ושעיר של יום הכיפורים, מיותר הוא, הלכך לומדים ממנו גזירה שוה.

ואולם, לדעת רבנן "מחוץ למחנה" אינו מיותר [אלא בא ללמד שבגדי השורף נטמאים כשיוצא ממחנה שכינה], ואין ללמוד ממנו בגזירה שוה שהפר והשעיר נשרפו במזרחה של ירושלים.

ואם כן נשאלת השאלה: לדעת רבנן, היכא שריף להו? לאיזה רוח של ירושלים שרפו אותם?

ומשנינן: רבנן סוברים כדתניא בכרייתא:

היכן הפר והשעיר נשרפין?

לצפונה של ירושלים. מפני שכל עבודות טז-ב החטאת היו בצפון. והוין לשלש מחנות.

רבי יוסי אומר: אבית הדשן נשרפין — צריך שאותו מקום שהם נשרפים בו יקרא "מקום שפך הדשן", ולכן מביאים לשם דשן מהמזבח, לפני ששורפים שם את הפר והשעיר.

של אוהל מועד. הלכך עליו לעמוד ממזרח להיכל. ופניו למערב. שפתח ההיכל היה במזרחו.

186. בפרה אדומה נאמר "אל נכח פני אהל מועד" [במדבר יט]. דהיינו שיעמוד מול הפתח